К.Крапіва

ДЫПЛАМАВАНЫ БАРАН

Байка

У адным сяле (не важна — дзе) Хадзіў Баран у чарадзе. Разумных бараноў наогул жа нямнога, А гэты дык дурней дурнога — Не пазнае сваіх варот: Відаць, што галава слабая. А лоб дык вось наадварот — Такога не страчаў ніколі лба я: Калі няма разумніка другога, Пабіцца каб удвух, Дык ён разгоніцца ды ў сцену — бух! У іншага дык выскачыў бы й дух, А ён — нічога. I вось за дурасць гэту Яго вучоным раз празвалі нейк насмех, А каб двара не перабег, На шыю прывязалі мету. — Вось, — кажуць, — і дыплом табе. Што гэта за «дыплом», Баран — ні «мя», ні «бэ», Аднак жа перад Кошкаю пачаў ён ганарыцца: — А што ж ты думала, сястрыца! Хіба мне пахваліцца няма чым? Дыплом я заслужыў, здаецца ж, галавою, І не раўнуйся ты са мною. Аб гэгым лепей памаўчы,— Сказала яму Кошка.— Каб ты быў разумнейшы трошка Ды розумам раскінуць мог авечым, То ўбачыў бы, што ганарыцца нечым, Бо заслужыў ты свой дыплом Не галакой, а лбом.

Другі баран — ні «бэ», ні «мя», А любіць гучнае імя.

1926

К.Крапіва

МАХАЛЬНІК ІВАНОЎ

Байка

Таму ўжо будзе, мусіць, з год,

Вучэбную стральбу праходзіла пяхота.

Дык вось страляў аднойчы ўзвод

Ці, можа, нават рота.

А тут раптоўна Шэф вярхом аднекуль — шасць:

Цікава паглядзець, а як страляе часць?

Ці вока вернае, ці цвёрдая рука

У чырвонага стралка? Зайгралі «пападзі»,

Гарыць чырвоны флаг.

Стралкі — на лінію. Ляглі ўсе па ўпорах.

Вось выстраліў адзін,

Вось разам — пах-пах-пах!

I лезе ў нос, і дражніць востры пах

(Калісьці Шэф таксама нюхаў порах).

Вось скончылі. Адбой.

Ыачальнікі здаволены стральбой:

Той тры папаў, той пяць.

Ахвота тут і Шэфу пастраляць.

Ён пяць патронаў у кішэнь,

Нагледзеў лепшую мішэнь,

Прылёгшы на упор,

I стрэльбу да пляча прыпёр.

Зажмурыў вока — бах! Пад носам землю ўзрыла.

Другі раз. Гэта ўбок завыла.

Яшчэ за імі тры,—

Усе «за малаком».

— Ах, чорт вас пабяры! —

Злуецца Шэф цішком.—

Хоць бы адну папаў, а то скандал страшэнны!

Але махальнікі падходзяць да мішэні,

Давай яму махаць

(У іх быў добры нюх):

Дзве, тры, чатыры, пяць!

У самы, значыць, круг.

Шэф хоча вынікі другім праверыць разам,—

Махальнікаў назначыў зноў жа тых

I ўзяў патронаў... халастых.

Дык што ж вы думалі? — ніводнай не прамазаў.

Як далажыў махальнік Іваноў:

«У цэнтру самую ўсе пяць загналі зноў».

І дзіва дзіўнае было там цэлай часці,

Што можна з халастых ды «ўсе пяць куль»

папасці.

А ваенком дык Іванова нават пахваліў:

— Ты, — кажа, — Іваноў, сапраўдны падхалім.

У падхалімаў так вядзецца век-вяком! Ці б'е начальства ў цэль, ці шле «за малаком», Ды знойдуцца заўсёды Івановы, Што памахаць яму гатовы.

1928